

Brüssel, 30.3.2022
COM(2022) 140 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Kestlike toodete normiks muutmise kohta

1. SISSEJUHATUS

Viimaste aastate suured kriisid ja majandusšokid on mõjutanud ELi majandust ja ühiskonda igast küljest. Neist viimane ja teravaim – Venemaa julm ja provotseerimata sissetung Ukrainasse – erineb oma laadilt pandeemiast ja sellest taastumisest või üha pakilisemast vajadusest reageerida kliima- ja elurikkuskriisidele. Sellest tingitud geopoliitiline olukord seab Euroopas ja mujalgi inimesed ja ettevõtjad uue surve alla ning seda ajal, mil Euroopa Liit, Ukraina ja kogu maailm olid valmis majandust paremini üles ehitama.

Neil kriisidel on aga ka palju ühist ning need sunnivad meid oma lähtepunkte kahtluse alla seadma, oma majandusmudelit üle vaatama ning oma energiasüsteemi ümber kujundama. Oleme taas pandud seisma silmitsi oma sõltuvusega mitmesugustes valdkondades ja haavatavusega, mida see võib põhjustada tarnekindluses, majapidamistele avalduva rahalise survena ning šokkidena ettevõtjatele, kelle igapäevategevus ja pikaajaline püsijäämine on ohus.

See tähendab, et on vaja uurida, kuidas saame suurendada oma inimeste heaolu ja tagada kestliku majanduskasvu, kasutades paremini igapäevatoodeks vajalikke ressursse ja materjale ning täiustades tooteid endid. Muutes tooted vähem energiat tarbivaks, kasutades neid paremini ja kauem, tarbides esmase tooraine asemel ringlussevõetud materjale ning levitades teedrajavaid ringmajanduse mudeleid, saame lahutada majanduskasvu loodusvarade kasutamisest ja keskkonnaseisundi halvenemisest. Edendades ELis ühtlustatud lähenemisviisi, saame parandada konkurentsivõimet, luua uusi äri võimalusi ja töökohti, soodustada ühtse turu rohestamist kooskõlas Euroopa roheline kokkulepe¹ kohase kestliku majanduskasvu tegevuskavaga, aidata tarbijatel kokku hoida kulusid ning muuta ELi majanduse säilenõtkemaks lõimitud üleilmsete väärtusahelate häirete suhtes. Lisaks aitab see otsustavalt kaasa kliimanetraalsuse saavutamisele 2050. aastaks, elurikkuse vähenemise peatamisele ja nullsaaste eesmärgi saavutamisele.

Kuigi viimastel aastatel on tehtud edusamme, püsime me tarbimise keskkonnamõju tõttu endiselt väljaspool inimkonna jaoks turvalist tegutsemisruumi, sest ületame ELis mitmel moel planeedi võimaluste piire². Maailmas tuleneb pool kasvuhoonegaaside koguheitest ja 90 % elurikkuse vähenemisest esmase tooraine kaevandamisest ja töötlemisest³ ning ikka veel valdav lineaarne hankimisel-tootmisel-äraviskamisel põhinev majandusmudel tähendab suurt ressursiraiskamist. Selleks et EL saaks edukalt üle minna ressursitõhusale, kliimanetraalsele ja saastevabale ringmajandusele ning vähendada oma energia- ja ressursisõltuvust, on vaja kiiresti uut lähenemisviisi toodete kavandamisele, valmistamisele ja kasutamisele. EL edendab seda lähenemisviisi ka rahvusvaheliselt ning aitab seega muuta üleilmsed väärtusahelad kestlikumaks ja säilenõtkemaks.

Selles teatises on välja pakutud kestlikke tooteid käsitlevate omavahel seotud algatuste pakett, mille eesmärk on tuua see uus lähenemisviis senitehtule tuginedes reaalsusele palju lähemale. EL on juba kehtestanud minimaalsed keskkonnanõuded teatavatele

¹ COM(2019) 640 final.

² Sala, S *et al.* (2020), „Environmental sustainability of European production and consumption assessed against planetary boundaries“. *Journal of environmental management*, 269, 110686.

³ ÜRO rahvusvahelise ressurside töörühma (IRP) väljaanne „Global Resources Outlook 2019 – Natural Resources for the Future we Want“, <https://www.resourcepanel.org/reports/global-resources-outlook>.

toodetele ja sektoritele, nagu energiamõjuga tooted, pakendid ja kemikaalid. Need nõuded on aidanud märkimisväärselt vähendada ELi keskkonna- ja kliimajalajälge, sh energiatarbimist. Näiteks tähendab kehtivate ELi ökodisaini- ja energiamärgistuseeskirjade kumulatiivne mõju, et nende kohaldamisalasse kuuluvad tooted kasutavad aastas 10 % vähem energiat,⁴ mis on võrreldav Poola aastase energiatarbimisega ja mis vähendab sõltuvust fossiilkütustest, sealhulgas ka neist, mis pärinevad Venemaalt. Kehtivad eeskirjad hõlmavad siiski vaid piiratud osa ELis turustatavatest kaupadest ning ei soodusta süstemaatiliselt ringlust ega puuduta paljusid viise, millega tooted mõjutavad kliimat ja keskkonda kogu nende olemusringi jooksul. Samuti on olemas suur potentsiaal ka energiamõjuga toodete energiatarbimist vähendada.

Seepärast on selles teatises esitatud paketi keskmes **kestlike toodete ökodisaini määruse**⁵ ettepanek. Kuna tootedisainist sõltub kuni 80 % toote olemusringi keskkonnamõjust,⁶ laiendatakse nimetatud ettepanekuga ökodisainiraamistiku kohaldamisala, et see hõlmaks võimalikult paljusid tooteid. Ettepanekuga nähakse ette mitte ainult energiatõhusust, vaid ka ringlust ning toodete keskkonna- ja kliimajalajälje üldist vähendamist puudutavate miinimumkriteeriumide kehtestamine. Kuni uue raamistiku jõustumiseni suurendatakse energiatõhusust ja ringlust edasi kehtiva ökodisainidirektiivi alusel. Selleks võtab komisjon koos uue ettepanekuga vastu **ökodisaini ja energiamärgistuse töökava aastateks 2022–2024**, et reguleerida uusi energiamõjuga tooteid ning ajakohastada ja tugevdada juba reguleeritud toodetele seatud nõudeid.

Selle toetamiseks tehakse paketi osana sihipärased valdkondlikud algatused – **ELi kestliku ja ringse tekstiili strateegia**⁷ ning **ehitustoodete määruse läbivaatamine**⁸ –, et käsitleda neid kaht keskkonnale ja kliimale olulist mõju avaldavat esmatähtsat tooterühma. Et ka tarbijad saaksid üleminekule aktiivselt kaasa aidata, esitab komisjon seadusandliku **ettepaneku tarbijate mõjuvõimu suurendamise kohta rohepöörde elluviimisel**,⁹ millega tehakse sihipärased muudatused, et tagada ELi horisontaalse tarbijaõiguse vajalik rohestamine.

Komisjoni ettepanekud, millega luuakse ELis ühine lähenemisviis toodetele, aitavad luua ühtsel turul tegutsevatele ettevõtjatele võrdsed tingimused ja kujundada EList kestlike toodete vallas standardiseadja. Tagamaks, et kestlikumatele toodetele üleminekul leevendatakse sellega seotud kulusid ja probleeme, valitakse tooterühmad ja kehtestatakse tootepõhised eeskirjad lähtuvalt kaasavas koosloomeprotsessis toimuvast pikaajalisest planeerimisest ning põhjalikust mõju hindamisest, mille käigus vaadeldakse muu hulgas taskukohasust tarbijale, mõju konkurentsivõimele ja halduskoormust.

Mitmes liikmesriigis on juba hakatud iseseisvalt kehtestama toodete keskkonناسäästlikkuse nõudeid¹⁰ ning inimesed ootavad neilt üha rohkem jõulisemat ja kiiremat tegutsemist. See võib riigisiseste eeskirjade erinevuse tõttu ühtset turgu killustada ning muuta äritegevuse keerulisemaks ja kulukamaks. Ühtlustatud ELi

⁴ Võrreldes olukorraga, kus ökodisainieeskirju ei oleks. Ülevaatearuanne „Ecodesign Impact Accounting Annual Report 2020“.

⁵ [COM\(2022\) 142](#)

⁶ <https://op.europa.eu/et/publication-detail/-/publication/4d42d597-4f92-4498-8e1d-857cc157e6db>

⁷ [COM\(2022\) 141](#)

⁸ [COM\(2022\) 144](#)

⁹ [COM\(2022\) 143](#)

¹⁰ Vt komisjoni talituste töödokumendi SWD(2022) 82 7. lisa.

eeskirjad aitavad selliseid turumoonutusi vältida, märkimisväärselt laiendada keskkonناسäästlike toodete turgu ning kokkuvõttes vähendada ELis tegutsevatel ettevõtjatel nõuete täitmiseiga seotud kulused ja halduskoormust.

Kui pidada silmas loodusvarade üha suurenevat nappust ning tooraine tarneprobleeme ja hinnavolatiilsust, on ettevõtjatel palju muidki kulude kokkuhoiu võimalusi. Kujundades ümber ärimudelid, tootmisprotsessid ja tooted, muutes tooted kauakestvamaks või optimeerides nende kasutamist ning osaledes hästitoimival ringlussevõetud tooraine turul, saavad ettevõtjad märkimisväärselt vähendada oma materjali-, energia- ja jäätmekäitluskulused ning muutuda säilenõtkemaks. Sotsiaalmajanduse organisatsioonid on olnud teerajajad ringmajandusmeetmete kujundamisel ja laiendamisel, näiteks elektroonika ja tekstiili ringlussevõtu, korduskasutatavate tarbekaupade ning parandus- ja taastamistöõde valdkonnas¹¹. Ka uued digilahendused loovad tohutuid võimalusi, et ärimudeleid energiatõhususe, ringluse ja üldisema keskkonناسäästlikkuse seisukohast ümber kujundada.

Mitmes tööstusökosüsteemis esirinnas olevad ettevõtjad on selle üleminekuga juba alustanud.

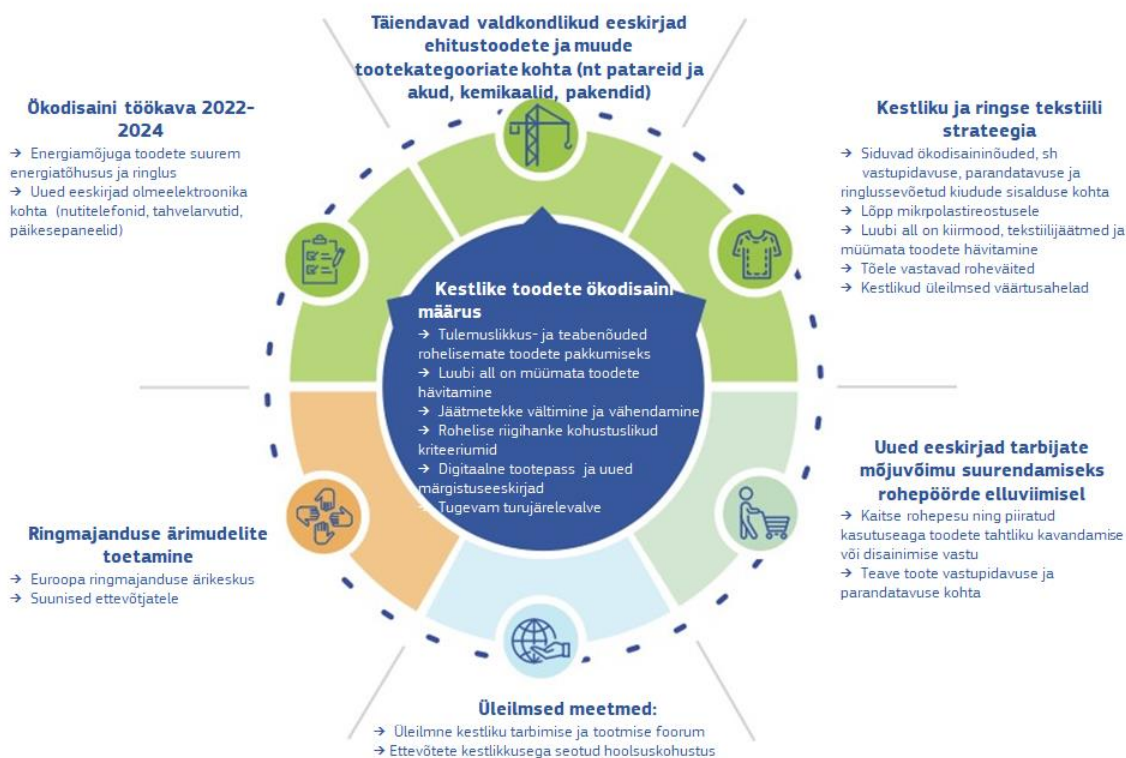
Selge ja ühtlustatud toodete keskkonناسäästlikkuse õigusraamistik loob tingimused selle lähenemisviisi üldiseks kasutuselevõtuks ning ajendab ELi turgudel ostvaid ja müüvaid ettevõtjaid tegema uuendusi ja investeerima ringmajanduse ärimudelitesse ja homsetesse toodetesse.

Kõik see aitaks oluliselt suurendada ELi tarbijatele saada olevate keskkonناسäästlike toodete valikut ja teha neist tavalise valikuvõimaluse. Praegu on selliste toodete turuosa endiselt piiratud, mis mõjutab ka nende kättesaadavust ja taskukohasust tarbijatele. Kuid ELis saadud kogemused on juba näidanud, et ökodisaini ulatuslikum kasutamine aitab kulused märkimisväärselt kokku hoida. Ainuüksi 2021. aastal säästsid tarbijad tänud kehtivatele energiamõjuga toodete ökodisaini nõuetele 120 miljardit eurot, isegi kui juurde arvestada soetuskulud¹². Säästa saaks hoopiski rohkem, kui lahendada probleem, et tarbijad on sunnitud ostma lühikese kasutuseiga toodeteid, mida ei saa parandada, või et neil puudub piisav juurdepääs ringmajanduse ärimudelitele. Kui EL kombineeriks seda tarbijate õige teavitamisega ja tagaks kaitse rohepesu eest, annaks ta oma tarbijatele rohelisele majandusele üleminekul sisulise mõjuvõimu ja muudaks kestlikud tooted normiks, innustades ülejäänud maailma endast eeskuju võtma.

¹¹ OECD (2022), „Policy brief on making the most of the social economy’s contribution to the circular economy“, <https://op.europa.eu/et/publication-detail/-/publication/be4e83a2-735a-11ec-9136-01aa75ed71a1>.

¹² Ökodisaini ja energiamärgistuse töökava aastateks 2022–2024.

Kestlikud tooted normiks säilenõtkemal ühtsel turul

Ülevaade ringmajanduspaketi algatustest

2. MEIE EESMÄRK: KESTLIKUD TOOTED NORMIKS

Kestlikumate, ringsemate ja energiatõhusamate toodete kavandamine

Komisjoni lähenemisviis keskkonناسäästlikumatele ja ringsematele toodetele põhineb kavandatud **kestlike toodete ökodisaini määrusel** (edaspidi „kestlike toodete määrus“). Määrusega luuakse **raamistik konkreetsetele tootekategooriatele ökodisaininõuete kehtestamiseks**, et oluliselt parandada nende ringlust, energiatõhusust ja muid keskkonناسäästlikkusaspekte. See tugineb ökodisainidirektiivi tõendatud tulemuslikkusele energiamõjuga toodete vallas ning võimaldab kehtestada ökodisaini ja teabe miinimumnõuded peaaegu kõigile ELi turule lastava füüsilise kauba kategooriatele¹³. Tooterühmadele, millel on piisavalt ühiseid omadusi, võib kehtestada horisontaalsed eeskirjad.

Need ökodisaininõuded koostatakse vastavalt asjaomaste tooterühmade eriomadustele. Nende kindlakstegemisel ja väljatöötamisel võetakse arvesse parandamisvõimalusi ja suhtelist tulemuslikkust ressursi- ja energiatõhususe suurendamisel, toote kasutusea pikendamisel ning materjalides sisalduva väärtuse maksimeerimisel, mis vähendab saastet ning toodete üldist mõju kliimale ja keskkonnale. Ökodisaininõuded hõlmavad vastavalt reguleeritavatele tootekategooriatele järgmist:

¹³ Mõne märkimisväärse erandiga, nagu üldistes toidualastes õigusnormides (määrus (EÜ) nr 178/2002) määratletud toit ja sööt.

- toote vastupidavus, usaldusväärsus, korduskasutatavus, uuendatavus, parandatavus ning hoolduse ja remondi lihtsus;
- toodete ja materjalide ringlust takistavate ainete esinemise piiramine;
- toodete energiakasutus või -tõhusus;
- toodete ressursikasutus või -tõhusus;
- ringlussevõetud materjali miinimumsisaldus toodetes;
- toodete ja materjalide demonteerimise, taastamise ja ringlussevõtu lihtsus;
- toodete olulusringi keskkonnamõju, sh nende CO₂- ja keskkonnajalajälg;
- jäätmete, sh pakendijäätmete tekke vältimine ja vähendamine.

Ettevõtjate ja tarbijate abistamine teadlikumate valikute tegemisel

Kestlike toodete määrusega nähakse ette toodete valmistamisega seotud nõuded, kuid see on ka raamistik, mille alusel kehtestatakse **nõuded toodete keskkonnasäästlikkuse kohta teabe andmiseks**. Olenevalt tootest võib see hõlmata teavet energiakasutuse, ringlussevõetud materjali sisalduse, probleemsete ainete esinemise, vastupidavuse, parandatavuse, sh parandatavushinde, varuosade kättesaadavuse ja ringlussevõetavuse kohta.

Kõigi kestlike toodete määrusega reguleeritavate toodete puhul saab normiks digitaalne tootepass, mis võimaldab tooteid märgistada, identifitseerida ning neid nende ringlus- ja kestlikkusandmetega siduda. Juurutades sellist lähenemisviisi keskkonnasäästlikkusandmete puhul, saab sillutada teed ka laiemale vabatahtlikule andmete jagamisele, mis läheb kaugemale kestlike toodete määrusega reguleeritud toodetest ja nõuetest. Lisaks võib tootepassides anda teavet ka muude kestlikkusaspektide kohta, mida kohaldatakse asjaomase tooterühma suhtes muude liidu õigusaktide alusel.

Kui toodete keskkonnasäästlikkuse teavet struktureeritakse ja digitaalsete tootepasside abil jagatakse, on kogu väärtusahelas tegutsevatel ettevõtjatel alates tootjatest, importijatest ja turustajatest kuni edasimüüjate, parandajate, taastajate ja ringlussevõtjateni lihtsam saada teavet, et parandada keskkonnatoimet, pikendada toote kasutusiga, suurendada tõhusust ja ringlussevõetud tooraine kasutamist, mis aitab vähendada vajadust loodusvarade järele, säästa kulusid ja vähendada strateegilisi sõltuvusi. Samuti aitab see jälgida probleemsete ainete esinemist kogu materjalide ja toodete olulusringi jooksul ning seega täita kestlikkust toetavast kemikaalistrateegiast¹⁴ tulenevaid kohustusi ja saavutada ELi nullsaaste eesmärki. Digitaalsed tootepassid võivad samuti võimaldada tarbijatel teha teadlikumaid valikuid, suurendada läbipaistvust avalikus huvis tegutsevate organisatsioonide jaoks ning aidata riikide ametiasutustel teha täite- ja järelevalvetööd.

Kestlike toodete määrus võimaldab ELil kehtestada ka **märgistamisnõuded**, näiteks toodete parandatavuse kohta. ELi uued energiamärgised sisaldavad lisateabena ka ringlusaspekte, nagu parandatavushinne. Muude toodete kohta lisatakse selline teave

¹⁴ COM(2020) 667 final.

uuele kestlike toodete määrusega ettenähtud märgisele. Mõnel tootel võib olla nii ELi energiamärgis kui ka kestlike toodete määrusega ettenähtud märgis, kui on tõendeid, et see on tarbijatele parem ja tööstusele vähem koormav. Nagu ELi energiamärgisega¹⁵ saadud kogemused on näidanud, võib olulise teabe kohustuslik esitamine ostu ajal olla kasulik viis anda teavet toote keskkonnatoime asjakohaste aspektide kohta, eriti kui see võimaldab konkreetse kategooria tooteid lihtsasti võrrelda.

Samal ajal ja kooskõlas tootepõhiste eeskirjade väljatöötamisega kestlike toodete määruse alusel teeb komisjon tööd tootepõhiste kriteeriumide läbivaatamise või kehtestamisega **ELi ökomärgise** raames. See on tuntud ja usaldusväärne märgis, mille abil on ELis juba 30 aastat tunnustatud ja sertifitseeritud hea keskkonnatoimega tooteid.

Müümata tarbekaupade hävitamise lõpetamine

Kavandatud kestlike toodete määrus sisaldab meetmeid, mis aitavad **vältida ja lõpetada müümata tarbekaupade hävitamist**. Esimese sammuna peavad müümata jäänud tooteid kõrvaldavad suurettevõtjad andma teada aastas kõrvaldatavate toodete koguse, põhjendama seda kogust ning teatama, kui suure koguse kõrvaldatud tooteid nad saadavad korduskasutamiseks, taastamiseks, ringlussevõtuks, energia taaskasutamiseks ja kõrvaldamistoiminguteks kooskõlas jäätmehierarhiaga. Määrusega nähakse ette ka võimalus keelata müümata toodete hävitamine täielikult, olenevalt reguleeritavatest tootekategooriatest.

Kestlikumate toodete edendamine ja hankimine

Kuigi toodete ökodisainiga seotud tulemuslikkus- ja teabenõuded võimaldavad ettevõtjatel ja tarbijatel valida keskkonnasäästlikumaid tooteid, saab suurem roll olla ka liikmesriikide stiimulitel ja riigihangetel. Komisjon on juba välja töötanud mitu keskkonnahoidliku riigihanke kriteeriumi, kuid nende mõju on endiselt piiratud, sest nende kasutamine on praegu vabatahtlik. Seepärast soovitakse kestlike toodete määrusega kasutada avaliku sektori kulutuste osatähtsust, et suurendada nõudlust keskkonnasäästlikumate toodete järele, kehtestades nende toodete **riigihangete kohustuslikud kriteeriumid** ja tuginedes seejuures vajaduse korral olemasolevatele vabatahtlikele kriteeriumidele. See tähendab, et avaliku sektori hankijad peaksid teatavate tooterühmade ostmiseks kasutama keskkonnahoidliku riigihanke kriteeriume. Lisaks saab ära kasutada **liikmesriikide pakutavaid stiimuleid**, kehtestades nende stiimulitega hõlmatud toodetele keskkonnasäästlikkusnõuded.

3. VALDKONNAÜLENE LÄHENEMISVIIS KESTLIKELE TOODETELE

Kestlike toodete määrus on välja töötatud nii, et see oleks **sidus ja kooskõlas olemasolevate ja tulevaste valdkondlike õigusaktide ja poliitikameetmetega**. Sellega loodava raamistiku kehtestamise järel kehtestatakse tootenõuded mitmeaastaste töökavade alusel. See võimaldab komisjonil hoolikalt hinnata, kus on kõige rohkem vaja regulatiivmeetmeid.

Juhtudel, kus keskkonnasäästlikkusnõuded on ELi õigusaktides juba rahuldaval tasemel kehtestatud, kestlike toodete määrust ei kohaldata. Kui aga need nõuded puuduvad, kuid olemas on head võimalused parandada ringlust ja energia- ja ressursitõhusust ning

¹⁵ Määrus (EL) 2017/1369.

vähendada üldist kliima- ja keskkonnamõju ning selleks tuleb võtta meetmeid, rakendatakse kestlike toodete määrust. Kestlike toodete määru alusel võetavate meetmete kohta tehakse eraldi mõjuhindangud, et tagada proportsionaalsus, rahvusvahelise mõõtmega ja kolmandatele riikidele avalduva mõju nõuetekohane arvessevõtt ning kooskõla muude ELi õigusaktidega.

Alljärgnevalt on toodud kolm näidet selle kohta, kuidas peaks kavandatud kestlike toodete määrus toimima koos valdkondlike seadusandlike ja poliitikaalgatustega, et kiirendada rohepöört.

Uute tootepõhiste ELi eeskirjade väljatöötamine: tekstiili näide

Nende toodete puhul, mille kohta puuduvad konkreetset ELi õigusnormid, millega seatakse kohustuslikud keskkonناسäästlikkusnõuded, on ELi eeskirjade kehtestamise õiguslikuks aluseks kestlike toodete määrus. Nii on see **tekstiili ja jalatsitega**. Kuigi neile toodetele kehtivad praegu teatavad tootenõuded, näiteks kemikaalide¹⁶ ja märgistamise¹⁷ kohta, ei kehti neile konkreetset ringlusnõuded, nt vastupidavuse, parandatavuse, ringlussevõetavuse ja ringlussevõetud materjali sisalduse kohta.

Pärast kestlike toodete määru vastuvõtmist ja jõustumist ning mõju hindamise alusel täidetakse see õiguslik lünk teisete õigusaktidega, millega kehtestatakse tekstiiltoodete ökodisaini nõuded, teabenõuded ja digitaalne tootepass. Kaalutakse ka tekstiili märgistamise sihipäraseid muudatusi tekstiili märgistamise määru¹⁸ kaudu. Lisaks tekstiiltoodetele määratakse esimeses kestlike toodete määru töökavas sama loogikat järgides kindlaks muud esmatähtsad tooted (vt punkt 4).

Lisaks esitatakse **ELi kestliku ja ringse tekstiili strateegias**, mille komisjon võtab vastu paketi osana, põhjalik kestlike toodete määru kaugemale minevate meetmete kogum. Eesmärk on sektor põhjalikult ümber korraldada ja mitte ainult muuta tekstiili disaini, vaid ka soodustada ringmajanduse ärimudeleid ja vähendada tekstiilijäätmeid, järgides ja võttes täielikult arvesse vajadust tagada tarbijatele taskukohasus ja ettevõtjate konkurentsivõime. Strateegiaga algatatakse ka tekstiili tööstusökosüsteemi üleminekujuhiste koosloomise protsess.

Kehtivate tootepõhiste ELi eeskirjade täiendamine: ehitustoodete, patareide ja akude, pakendite ning kemikaalide näide

Kestlike toodete määru laia kohaldamisala arvestades reguleeritakse teatavaid sellega hõlmatud tooteid ka eraldi tootepõhiste õigusaktidega. Üldpõhimõttena rakendatakse nende toodete suhtes kestlike toodete määrust vaid siis, kui nende keskkonناسäästlikkusaspekte ei ole võimalik muude õigusaktidega täielikult ega asjakohaselt käsitleda. See aitab muuta konkreetseid tooteid käsitlevad ELi eeskirjad sidusamaks ja vältida ettevõtjatele halduskoormuse tekitamist seoses erinevates ELi õigusaktides sätestatud nõuete täitmisega. Konkreetsetel asjaoludel ning vajalike konsultatsioonide ja mõjuhindangute tulemusel võib siiski olla õigustatud sihtmeetmete võtmine kestlike toodete määru alusel. Seda võib olla vaja, kui toode on muu toote osa

¹⁶ 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH), ning 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (RoHS).

¹⁷ Määrus (EL) nr 1007/2011.

¹⁸ Määrus (EL) nr 1007/2011.

(nt patareid ja akud), sellega tihedalt seotud (nt pakendid) või kui teatava tooterühma kohta on sätestatud keskkonnasäästlikkusnõuded.

Kuigi **ehitustooded** kuuluvad kestlike toodete määruse kohaldamisalasse, on arvestades vajadust hallata nende keskkonnatoime ja struktuurilise toimivuse, sh tervise- ja ohutusaspektide vahelist tihedat seost, põhjendatud keskkonnasäästlikkusnõuete kehtestamine muudetud ehitustoodete määruse alusel, mis võetakse vastu **selle kestlike toodete paketi osana**. Energiamõjuga ehitustoodete puhul käsitletakse aga kestlikkusaspekte peamiselt kestlike toodete määruse alusel, sest neid tooteid juba reguleeritakse kehtiva ökodisainidirektiiviga. Vajaduse korral võidakse siiski täiendavalt rakendada ka muudetud ehitustoodete määrust. Need kaks kavandatud määrust sisaldavad sätteid, et tagada eeskirjade väljatöötamisel ja rakendamisel tihe õiguslik vastavus.

Patareide ja akude kestlikkuse nõudeid käsitletakse peamiselt kavandatavas patareide ja akude määru¹⁹. Kui tekib vajadus kehtestada konkreetsed säästlikkuse lisanõuded, näiteks patareide ja akude eriotstarbel kasutamiseks muudes toodetes, võib kestlike toodete määrus hõlmata lisaaspekte.

ELi turul lubatud **pakenditele** kehtivad olulised nõuded on sätestatud pakendite ja pakendijäätmete direktiivis,²⁰ mida praegu läbi vaadatakse. Ent kuna pakendid on olenevalt tootekategooriast väga erinevad, peaks see olema üks põhiaspekte, mida käsitleda kestlike toodete määruse kohaste tootepõhiste eeskirjade väljatöötamisel. Sellega tuleb täiendada pakendite ja pakendijäätmete direktiivis sätestatud olulisi nõudeid, kehtestades sihipärasemad eeskirjad.

Kemikaalide puhul on kestlike toodete määruse pädevusala selgelt kindlaks määratud: selle alusel saab võtta meetmeid, et piirata kemikaale toodetes põhjustel, mis on seotud toote keskkonnatoime parandamisega toote olelusringi jooksul. See võib täiendada kemikaale reguleerivaid kehtivaid õigusakte, nagu REACHi määru,²¹ mille põhieesmärk on tagada kemikaaliohutus, või RoHS direktiiv²² mis hõlmab vaid elektri- ja elektroonikaseadmeid.

Uued ELi eeskirjad kehtiva ökodisainidirektiivi alusel: tarbeelektronika näide

Elektronika on kõige kiiremini kasvav jäätmevoog. Kasutajad on nõrдинud selle üle, kui kiiresti nende seadmed katki lähevad, aeguvad või et neid ei saa ajakohastada ega parandada. Lisaks taaskasutatakse ELis vaid väheseid komponente või materjale, sh kriitilise tähtsusega materjale,²³ mida saaks uuesti kasutada uute toodete valmistamiseks. Seda arvestades on komisjonis töös uued nutitelefonide ning tahvel- ja sülearvutite ökodisaini meetmed, mis võetakse vastu kehtiva ökodisainidirektiivi kohase töökava alusel. Peale energiatõhususe ja juba enne kehtiva raamistiku asendamist uue kestlike toodete määrusega, hõlmatakse meetmetega muidki ringlust toetava ökodisaini olulisi aspekte, eelkõige vastupidavust, parandatavust ja ringlussevõetavust. Samas kontekstis

¹⁹ COM(2020) 798 final.

²⁰ Direktiiv 94/62/EÜ.

²¹ Määrus (EÜ) nr 1907/2006 ja direktiiv 2011/65/EÜ.

²² Direktiiv 2011/65/EL.

²³ Kriitilise tähtsusega toorained on toorained, mis on ELi majandusele väga tähtsad ja mille kättesaadavusega on seotud suured riskid. Vt ka: <https://op.europa.eu/et/publication-detail/-/publication/d1be1b43-e18f-11e8-b690-01aa75ed71a1>.

vaadatakse läbi välistoiteallikate ökodisaini eeskirjad, pidades peamiselt silmas koostalitlusvõime ja ringmajanduse nõudeid, et täiendada hiljutist ühtse laadija algatust, mis võeti vastu raadioseadmete direktiivi²⁴ läbivaatamisel.

Lisaks ökodisaininõuete väljatöötamisele on komisjon algatanud ka ohtlike ainete kasutamist elektri- ja elektroonikaseadmetes piiravate ELi eeskirjade ehk RoHS direktiivi²⁵ läbivaatamise, et tagada selle eesmärkide saavutamine kõige tulemuslikumal ja tõhusamal viisil²⁶. Komisjon uurib ka võimalusi soodustada kodus hoitavate väikeste elektroonikaseadmete, nagu vanade mobiiltelefonide, tahvelarvutite ja laadijate tagasivõtmist ja tagastamist. Eesmärk on pikendada nende toodete kasutusiga ja parandada nende kogumist ning edendada seeläbi ka ringmajanduse ärimudeleid.

4. ÖKODISAINIMEETOD: KAVANDAMINE, KONSULTEERIMINE, KOOSLOOMINE

ELi ökodisaini- ja energiamärgistuspoliitika aitab juba praegu väga hästi parandada energiatõhusust. Tänu sellele poliitikale säästavad tarbijad raha ning vähendab sõltuvus fossiilenergia impordist ja heide. Viimasel kümnel aastal on kehtestatud eeskirjad ligikaudu 30-le energiamõjuga toodete rühmale²⁷. Meetmete hoolikas suunamine **mitmeaastaste töökavade** vastuvõtmise kaudu on olnud keskse tähtsusega selleks, et tagada ökodisainidirektiivi alusel selge prioriseerimine, tulemuslikkus ja tõhusus. Sama jätkub ka kestlike toodete määruse raames, sest esmatähtsad tooted tehakse kindlaks tugeva ja töökindla lähenemisviisi alusel.

Et tagada sujuv üleminek kestlike toodete määrusega loodavale raamistikule, võetakse paketi osana vastu uus **ökodisaini ja energiamärgistuse töökava aastateks 2022–2024**. Sellega tagatakse, et kuni uue kestlike toodete määrusega loodava raamistiku jõustumiseni saab kehtiva ökodisainidirektiivi alusel jätkuda töö õiges tempos, et vähendada veelgi energiamõjuga toodete energia- ja materjalitarbimist. Ka muud kindlaks tehtud tooted, näiteks madalatemperatuurilised kiirgurid, võivad aidata energiat säästa, mis tähendaks tarbijate kulude vähenemist miljardite eurode võrra. Olulise elemendina tagatakse uue töökavaga, et ringlusaspekte käsitletakse üha rohkem, niivõrd, kuivõrd see on praeguses õigusraamistikus teostatav.

Samal ajal kavatseb komisjon alustada kavandatud kestlike toodete määruse alusel tööd uute toodete ja näitajate kaasamiseks. Eesmärk on teha kohe pärast uue raamistiku kehtestamist tootepõhiste meetmete ettepanekud. Selleks et õiged prioriteedid seataks läbipaistval ja kaasaval viisil, algatab komisjon 2022. aasta lõpuks avaliku konsultatsiooni, et uurida, **millised tootekategooriad tuleks valida kestlike toodete ökodisaini määruse esimesse töökavva**. Komisjoni koostatud esialgses hinnangus on nimetatud sellised tootekategooriad nagu tekstiil, mööbel, madratsid, rehvid, pesuained, värvid ja määrdeained ning raud, teras ja alumiinium, millel on suur keskkonnamõju, mille kasutamist saaks parandada ning mis sobivad seega esimese töökava jaoks.

²⁴ COM(2021) 547 final.

²⁵ Direktiiv 2011/65/EL.

²⁶ Euroopa roheline kokkulepe: Euroopa Komisjon kogub seisukohti elektri- ja elektroonikaseadmetes kasutatavaid ohtlike aineid käsitlevate eeskirjade läbivaatamiseks, https://ec.europa.eu/environment/news/european-green-deal-commission-seeks-views-reviewing-rules-hazardous-substances-electrical-and-2022-03-10_en.

²⁷ Hinnanguliselt müüdi 2020. aastal ELis ligikaudu kolm miljardit toodet, mille suhtes kehtisid ökodisaini- ja/või energiamärgistusmeetmed. Nende hulgas oli umbes 1,5 miljardit valgusallikat, 880 miljonit elektroonikaseadet, 350 miljonit rehvi ja 240 miljonit muud toodet.

Ökodisainidirektiivi senisele edule on palju **kaasa aidanud kõik peamised osalejad, kes on panustanud kaasaval, avatud ja läbipaistval viisil**. Kestlike toodete määruse puhul jätkatakse seda koosloome lähenemisviisi nii töökava koostamisel ja toodete prioriseerimisel kui ka kõigi uute tootenõuete hindamisel ja väljatöötamisel. **Ökodisainifoorum**, mis tugineb olemasolevale ökodisainidirektiivi kohasele nõuandefoorumile,²⁸ on platvorm, mille kaudu vahetavad sidusrühmad kõigis protsessi olulistest etappides sihipäraselt teavet ning mis koondab seega tööstussektori esindajaid ning riigi tasandi ja täitevasutusi. Tootenõuded töötatakse välja ja võetakse vastu eelnevate konsultatsiooniprotsesside ja põhjalike mõjuhindangute alusel.

Uued kestlike toodete määruse eeskirjad peavad põhinema töökindlatel metodoloogilistel lähenemisviisidel, et kestlike toodete määruuses sätestatud oluliste aspektidega seotud nõuete kaudu saaks toodete keskkonna- ja kliimamõju tulemuslikult käsitleda. Tulevase raamistikuga hõlmatud võimalikku toodete valikut arvestades on oluline valida ja kasutamiseks kohandada sobivaim metoodika vastavalt asjaomasele tootele või tooterühmale ja käsitletavale keskkonna- või ringlusaspektile. See lähenemisviis tugineb kehtiva ja ka edaspidi ajakohastatava ökodisainidirektiiviga saadud kogemustele ning vajaduse korral ka toote keskkonnavalajälje leidmise meetodile. **Esmajärjekorras töötab komisjon välja uued meetodid kestlike toodete määruusega sisse viidud täiendavate ringlusaspektide käsitlemiseks**, sealhulgas näiteks vastupidavuse, parandatavuse ja ringlussevõetud materjalide sisaldusega seotud meetodid, võttes arvesse ka programmist „Euroopa horisont“ rahastatud projektidega saadud uurimistulemusi.

5. RINGMAJANDUSE ÄRIMUDELID

Lisaks kestlike toodete normiks muutmisele tuleb ka üha rohkem investeerida ringmajanduse ärimudelite kasutuselevõttu ja seda kasutuselevõttu soodustada. Sellised ärimudelid on näiteks toote kui teenuse mudelid, üksteisega jagamine ja pöördlogistika, nõudluspõhine tootmine ning korduskasutus- ja parandusteenused. See on vajalik, et vähendada üldist energia- ja ressursinõudlust ning lahutada majanduskasv esmaste ressursside kasutamisest.

Ringmajanduse ärimudelid on välja töötatud selleks, et väärtust luua ja ära kasutada ning samal aidata ressursikasutust optimeerida ja piirata. See ei nõua mitte üksnes regulatiivseid tootepõhiseid nõudeid, vaid ka õigeid turusignaale ringmajanduse ärimudelitele, et motiveerida tootjaid tooteid paremini kavandama, nende kasutusega pikendada ja säilitama nende väärtust nii kasutamise ajal kui ka pärast seda. Näiteks kui müüa tooteid teenusena (mida ilmestab tuntud näide valguse müümise kohta valgustite asemel²⁹), muutub majanduslik loogika ja tulu ei sõltu enam müüdüd toodete kogusest. Kasumlik on hoopis tagada, et teenuse korras pakutavad tooted on vastupidavad ja parandatavad, sest need on teenust pakkuva ettevõtja omandis ja uute toodete ost tähendab ärikulu.

Praegu on ringmajanduse ärimudeleid endiselt raske käima saada ja laiendada. Kestlike toodete määruse kohased tootenõuded soodustavad nende mudelite kasutuselevõttu, sest ringmajandustegevuse arendamine sõltub suuresti toodete füüsilistest disainiomadustest

²⁸ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3609>

²⁹ <https://ellenmacarthurfoundation.org/circular-examples/why-buy-light-bulbs-when-you-can-buy-light-signify>

ja asjakohaste andmete kättesaadavusest. Ka digitaalsed tootepassid ja digilahendustel põhinevate uuenduste arukas kasutamine on olulised tegurid, mis aitavad ringmajanduse ärimudelitele üle minna. Paremast tootedisainist ja teabest üksi siiski ei piisa, et ärilisi lähenemisviise täielikult muuta. Kindlasti on vaja selgitada välja kitsaskohad, teha kindlaks head vahendid ringmajanduse ärimudelite kasutuselevõtu suurendamiseks, tagada nende ärimudelite kasumlikkus, muuta need tarbijatele üha atraktiivsemaks, vahetada parimaid tavasid ning pakkuda uutele ja juba tegutsevatele ettevõtjatele vajadusepõhiseid nõuandeid ringmajanduse ärimudelitele üleminekuks.

Selleks soovib komisjon koondada eri sidusrühmad uue **Euroopa ringmajanduse ärikeskuse** kaudu. Keskus toetab ringmajanduse ärimudelite kasutuselevõttu ning vahendab teavet ja teenuseid, sh teadlikkuse suurendamine, koostöö, koolitustegevus ja parimate tavade vahetamine. Tuginetakse eksperditeadmistele ja teenustele, mida pakuvad olemasolevad ELi meetmed, eelkõige Euroopa ringmajanduse sidusrühmade platvorm,³⁰ Euroopa ettevõtlusvõrgustiku kestlikkusnõustajad³¹ ning Euroopa roheline tehnoloogia klastrite võrgustik³².

Lisaks koostab komisjon **suunised ringmajanduse ärimudelite edendamiseks**, et aidata ettevõtjatel, liikmesriikidel ja piirkondadel meetmeid võtta. See hõlmab suuniseid, mis aitavad suunata investeringuid ja rahastamist ning optimeerida kohalikke ressursivarusid ja -vooge, et luua ringväärtust ja ringlusega seotud töökohti. Samuti annab komisjon suunised³³ selle kohta, kuidas toetada ringmajanduse kasutuselevõttu ja ringmajandusega seotud partnerlust sotsiaalsete ettevõtete ja muude osalejate, sh tavaettevõtjate vahel.

Euroopa oskuste tegevuskava³⁴ kaudu toetab komisjon investeerimist ringmajanduse arendamiseks hädavajalikesse oskustesse. Oskuste pakti³⁵ raames loob komisjon ulatuslikud partnerlused, milles osalevad tööstussektori esindajad, sotsiaalpartnerid ning kutseharidus- ja -õppeasutused³⁶.

6. TARBIJATE MÕJUVÕIMU SUURENDAMINE JA NENDE KAITSMINE

Enamik tarbijaid soovib rohepöördele aktiivselt kaasa aidata³⁷. **Kestlike toodete määrusega toetatakse tarbijaid rohepöördes osalemisel.** Määrus tagab toodete vastavuse keskkonnatoime miinimumnõuetele ning parema teabe, märgistuse ja juurdepääsu varuosadele ja uuendus- ja parandustöödele, selles võetakse arvesse taskukohasust ning sellega suurendatakse tarbijate mugavust ja tehakse neile kättesaadavaks kvaliteetsemad tooted.

³⁰ <https://circulareconomy.europa.eu/platform/>

³¹ <https://een.ec.europa.eu/>

³² <https://resourceefficient.eu/en>

³³ Vastavalt sotsiaalmajanduse tegevuskavale (COM(2021) 778).

³⁴ COM(2020) 274 final.

³⁵ [Oskuste pakt – Tööhõive, sotsiaalküsimused ja sotsiaalne kaasatus – Euroopa Komisjon \(europa.eu\)](#).

³⁶ Oskuste paktid on juba loodud sellistes tööstusökosüsteemides nagu ehitus, mikroelektronika, tekstiil, rõivad, nahatooted ja jalanõud.

³⁷ 94 % eurooplastest peab keskkonnakaitset neile isiklikult oluliseks ja 68 % leiab, et nende tarbimisharjumused kahjustavad keskkonda ([Eurobaromeetri uuring „Eurooplaste suhtumine keskkonda“, märts 2020, europa.eu](#)).

Ent tagada on vaja ka parem teave müügikohas ja suurendada tarbijausaldust väidete vastu, mida tootjad teevad omal algatusel oma toodete keskkonnanäeliste kohta. Ettepanek **tarbijate mõjuvõimu suurendamise kohta rohepöörde elluviimisel**³⁸ võimaldab tarbijatel teha teadlikke ostuotsuseid.

Ettepanekuga tehakse sihipärased muudatused ELi horisontaalsesse tarbijaõigusse,³⁹ tagamaks, et tarbijatele antakse müügikohas teavet toote vastupidavusega seotud müügigarantii ning parandusvõimaluste kohta (sh parandatavushinne, kui see on olemas). Sellega keelatakse ka kauplemisel esitada teatavat liiki keskkonnanäelisi väiteid, mida peetakse eksitavaks. Need hõlmavad ebamääraseid väiteid (nt „roheline“, „keskkonnanäelise“, „keskkonnale kasulik“), mida ei ole eeskirjade alusel piisavalt põhjendatud ega kontrollitud. Samuti keelatakse ettepanekuga mitmesugused enneaegse vananemisega seotud tavad, sh kavandatud vananemise tavad.

Lisaks valmistab komisjon ette **täpsemaid eeskirju roheväidete kohta, et suurendada usaldusväärust, võrreldavust ja kontrollitavust**, tuginedes toodete ja organisatsioonide keskkonnanäelise määramise meetoditele,⁴⁰ ning töötab välja **algatust tarbekaupade parandamise edendamiseks („õigus toodete parandamisele“)**, mis on kavas vastu võtta 2022. aasta sügisel. See algatus täiendab kestlike toodete määrust ja aitab sellel tuua praktilist kasu, sest võimaldab tarbijatel kasutada ostetud tooteid kauem, nähes neile ette õiguse toodete parandamisele.

7. KESTLIKE JA RINGSETE TOODETE JA ÄRIMUDELITE TEGEVUSKAVA JUHTIMINE MAAILMAS

ELil on kogemused kestlikkuse eest seismisel kogu maailmas. ELi turule tooteid laskvad tootjad järgivad juba praegu ELi eeskirju ohtlike ainete, ökodisaini ja energiamärgistuse kohta. Kestlike toodete algatuste paketi esitatud ettepanekud aitavad kiirendada ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamist. Keskkonnanäeliste toodete turge laiendades püüab EL muuta üleilmsed väärtusahelad kestlikumaks ja aidata tuua positiivseid muutusi partnerriikides, mis aitab saavutada mitut ÜRO kestliku arengu eesmärki.

Ent ELi meetmed üksi ei ole piisavad ega suutelised tagama maailmale vajalikku üleminekut keskkonnanäelikkusele ja ringmajandusele. EL peab tegutsema koos partneritega, tugevdades rahvusvahelist koostööd ja edendades oma eesmärke kogu maailmas. Ta suurendab oma **koostööd kolmandate riikidega**, eriti madala ja keskmise sissetulekuga riikidega nii **üleilmsel, piirkondlikul kui ka kahepoolisel tasandil**, et toetada kestlikkusele üleminekut ning hõlbustada uute eeskirjade järgimist. Kahepoolne EL koostöö kolmandate riikidega on seotud suutlikkuse suurendamise, tõhusama dialoogi, tehnilise koostöö, ettevõtlust toetavatele võrgustikele ning ringmajandusse investeerimiseks vajalikule rahastusele juurdepääsu ning parimate tavade vahetamisega, et teha kindlaks võimalikud tehnilised takistused ja edendada ühisalgatusi.

³⁸ COM (2022) 143.

³⁹ Ebaausate kaubandustavade direktiiv 2005/29/EÜ ja tarbija õiguste direktiiv 2011/83/EL.

⁴⁰ Komisjoni 15. detsembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/2279 toodete ja organisatsioonide olemusringi keskkonnatoime mõõtmisel ja teatavastegemisel kasutatavate keskkonnanäelise määramise meetodite kasutamise kohta, ELT L 471/1.

Maailma tasandil jätkab EL ringmajanduse tegevuskava elluviimist mitmepoolsetel foorumitel, G7 ja G20 kaudu ning ringmajanduse ja ressursitõhususe ülemaailmse liidu raames. Komisjon toetab **üleilmse kestliku tarbimise ja tootmise foorumi** loomist, et hõlbustada riikide ja sidusrühmade vahel ulatuslikku arutelu võimaluste üle täita ÜRO Keskkonnaassamblee hiljutist üleskutset liikmesriikidele „võtta koostöös erasektoriga meetmeid, et parandada toodete olemusringi hindamist arvesse võttes nende disaini nii, et ringmajanduse kontekstis soodustataks toodete kasutusea pikendamist ning nende parandamist, korduskasutamist ja lihtsamat ringlussevõttu ressursitõhususe saavutamiseks“⁴¹. EL toetab jätkuvalt ÜRO ja muid asjakohaseid üleilmseid ja mitmepoolseid algatusi, millega edendatakse kestlikku tootmist ja tarbimist. Ta toetab rahvusvahelise ressurside töörühma tööd ja aitab levitada selle tulemusi. EL teeb koostööd oma kaubanduspartneritega Maailma Kaubandusorganisatsioonis, jagades ja arutades parimaid tavasid selle kohta, kuidas suurendada ringlust üleilmsetes väärtusahelates kooskõlas siseriikliku ja rahvusvahelise õigusega.

Kestlikumaid ärimudeleid aitab maailma tasandil soodustada hiljutine komisjoni **ettepanek ettevõtete kestlikkusega seotud hoolsuskohustuse kohta**⁴². Ettepanek toetab ettevõtjate üleminekut kestlikkusele kõigis tööstussektorites, kuna sellega nõutakse, et ettevõtjad käsitlevad ja arvestavad oma üleilmsetes väärtusahelates keskkonnale avalduvat negatiivset mõju. Kavandatud eeskirjade kohaselt peab suurematel ettevõtetel olema kava, millega tagatakse, et nende äristrateegia on kooskõlas Pariisi kokkuleppe kohase eesmärgiga hoida globaalne soojenemine 1,5 °C piires.

8. KOKKUVÕTE

Kestlike toodete algatustega soovitakse tagada, et 2030. aastaks kavandatakse oluline osa ELi tarbijatele pakutavatest toodetest nii, et need oleksid vastupidavad, energia- ja ressursitõhusad, parandatavad, ringlussevõetavad ning neis kasutatakse eelisjärjekorras ringlussevõetud materjale. Konkurentsivõime peavad suutma püsida kogu maailma ettevõtjad, ilma et odavamalt pakuksid ettevõtjad, kes jätavad kulud kanda ühiskonnale ja keskkonnale. Tarbijad peavad saama kestlikumate valikute tegemiseks vajalikku teavet, olema paremini kaitstud rohepöördele kahjulike tavade eest ning saama hoida oma tooted töökorras nii kaua kui võimalik, ettevõtjatel peab aga olema juurdepääs andmetele, mis võimaldavad neil muuta oma tooted ja ärimudelid keskkonnasäästlikuks ja ringseks. Need meetmeid soovitasid selgesõnaliselt Euroopa kodanikud Euroopa tuleviku konverentsil, kus nad avaldasid soovi tugevama ringmajanduspoliitika järele, sh kavandatud vananemise vastu võitlemise kohta ning toodete korduskasutamise ja parandamise võimalusi käsitleva teabe andmise kohta.

Selle algatuste paketi mõju avaldub järk-järgult. Mõne meetmega kehtestatavaid eeskirju hakatakse kohaldama selle jõustumisel, mõned aga võtavad aega, arvestades õigusraamistikku ja eeskirjadega kaasnevaid süsteemseid muutusi. Kestlike toodete ökodisaini määrus võimaldab toodete reguleerimisel kasutada mitmekülgselt lähenemisviisi, mis on väga suur muudatus, mille mõju aja jooksul suureneb. Kuna kehtestatakse terviklik valdkondadevaheline raamistik ja astutakse sellised olulised sammud nagu töökavade vastuvõtmine, on üldine suund ja eesmärgid aegsasti selged.

⁴¹ UNEA 5 resolution on Enhancing Circular Economy as a contribution to achieving sustainable consumption and production, vastu võetud 5. märtsil 2022, UNEP/EA5/L17/REV.1.

⁴² COM(2022) 71 final.

See annab ettevõtjatele aega teha vajalikke organisatsioonilisi ja süsteemseid ettevalmistusi juba enne üksikasjalike toote-eeskirjade kehtestamist.

Paketis sisalduvad ettepanekud on keskse tähtsusega Euroopa rohelise kokkuleppe jaoks. Need aitavad märkimisväärselt kaasa Euroopa Liidu keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisele, eelkõige kliimanetraalsuse saavutamisele 2050. aastaks, kasutatava materjali ringluse määra kahekordistamisele 2030. aastaks ja Euroopa Liidu kõrgete energiatõhususeesmärkide saavutamisele. Samuti aitavad need ettepanekud täita digikümneni algatuse 2030. aasta ning uue tööstusstrateegia, Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava ja uue Euroopa Bauhausi eesmärgi, mille saavutamine aitab omakorda kaasa neile ettepanekutele.

Selle paketi ettepanekud võivad tuua ELi oluliselt lähemale ÜRO 2030. aasta kestliku arengu eesmärkide saavutamisele, eeldusel et nende ambitsioon püsib ning neid rakendatakse kiiresti ja tõhusalt.

Seepärast kutsub komisjon Euroopa Parlamenti, nõukogu ja kõiki teisi sidusrühmi üles kiitma ettepanekutes esitatud lähenemisviisi ja ambitsioonid heaks ning töötama nende kiire vastuvõtmise ja rakendamise nimel.